

ske važnosti za vsakega posameznika in sploh za celotno narodno gospodarstvo, se mora učiteljstvo po svojih močeh zavzeti za to, da bo tudi v tem pogledu čim manj zgrešenih poti. Dokler vprašanje pravilne izbire poklicev ni urejeno z zakonom, dokler ne bo vpejano obvezno preiskovanje vseh otrok, ki prestopajo iz šole v praktično življenje ali na druge učne zavode, tako dolgo mora učiteljstvo tudi to zadevo vzeti v svoj program. Na svojo roko se naj teoretično in praktično toliko seznaniti z bistvom tega vprašanja, da bo lahko nudilo vsaj nekoliko znanstveno utemeljene opore staršem in otrokom, kadar gre za to, kje naj otroci svoj študij nadaljujejo oziroma katerega poklica se naj oprijemo, da jih bo zadovoljil tudi pozneje v življenju in odgovarjal njihovim naravnim sposobnostim.

To je pa samo eden izmed neštetihih problemov, ki še čakajo na učiteljstvo. Če bo vsaj nekoliko vsega tega izvedeno, se bo ideja nove vzgoje, v katero je verovalo toliko najboljših duhov vseh časov in narodov, katero pa je kriza zadnjih let tako globoko udarila, spet na novo razmahnila. Dasi je res, da ima inteligenca danes povsod neprimerno težje stališče kot kdajkoli prej v zgodovini, ker jo skuša gospodarska stiska gmotno skoraj popolnoma nivelizirati z ostalimi plastmi, je vseeno bolj ko kdaj prej njena dolžnost, da se za svoj narod briga in mu z zgledom in besedo kaže pravo pot iz zmede naših dni.

Učiteljstvo se bo v bodoče ravno tako kakor doslej zavedalo, da potrebuje narod v vsaki situaciji, če se navidez še tako zelo spremeni, pravih in resničnih voditeljev. Te-

ga se bi pa morali zavedati tudi ostali izobraženci, ki z ljudstvom niso tako v tesnih stikih kakor učiteljstvo in duhovščina.

Kmetstvo in delovno ljudstvo hoče voditeljev, ki mu niso bili od zgoraj postavljeni, ampak ki si jih je samo izbralo, ki jih je z lastno voljo dignilo na površje, ki so si znali osvojiti njegovo zaupanje bodisi z delom ali žrtvami za narodove cilje ali pa tudi s silo svojega razuma ali z zanosom svoje besede.

Kakor dosedaj v zgodovini se ni bilo dobe, ko bi narod shajal pri vodstvu svojih poslov brez izobražencev, tako verjetno tudi v bodoče ne bo. Ob sklepu svetovne vojne, ko je šlo za novo ureditev držav in družbe, so se sicer množice marsikje obrnile upravičeno od svojih voditeljev, ki so jih zapeljali v tako brezsmiselno uničevanje življenj in zemeljskih dobrin in vsa gibanja mas od tedaj naprej streme tudi za duševnim izenačenjem. Prepada, ki je takrat zajajal med inteligenco in narodom, izobraženci še do danes niso premostili. Učiteljstvo, ki ima narodov cvet, njegovo mladino v rokah, bo to najlažje doseglo s podrobnim in vestnim delom vsepovsod, zaenkrat najlažje pri svobodnem delu in svobodni šoli. Učiteljstvo, ki bo z vedrim in veselim optimizmom premagovalo krizo v svojem stanu in sploh v vsem narodovem življenju, ki bo slej ko prej ustvarjalo dobro in odpravljalo zlo, neustrašeno zagovarjalo pravico in bičalo krivico, bo videlo vsaj v bodočnosti, ko bo odločala sedanja mladina, da njegovo življenjsko delo ni bilo zaman, da ni vodilo svojega naroda v negotovost, ampak v lepšo bodočnost.

M. Stupanova.

## Osebni prejemki

aktivnih državnih uslužbencev od 1. aprila 1931. dalje\*

Položajna skupina	1. aprila 1931			1. oktobra 1931			1. aprila 1932			1. oktobra 1935			
	Draginjski razred												
	I.	II.	III.	I.	II.	III.	I.	II.	III.	I.	II.	III.	
I.	4000— 3500— 1500— 9000—	—	—	4000— 3500— 1000— 8500—	—	—	4000— 3500— — 7500—	—	—	4000— 3500— — 7500—	—	—	
II./1	3750— 3100— 1500— 8350—	3750— 3100— 1350— 8200—	—	3750— 3100— 1000— 7850—	3750— 3100— 850— 7700—	—	3750— 3100— — 6850—	3750— 3100— — 6850—	—	3750— 3100— — 6850—	3750— 3100— — 6850—	—	
II./2	3500— 2700— 1500— 7700—	3500— 2700— 1350— 7550—	—	3500— 2700— 1000— 7200—	3500— 2700— 850— 7050—	—	3500— 2700— — 6200—	3500— 2700— — 6200—	—	3500— 2700— — 6200—	3500— 2700— — 6200—	—	
III./1	3250— 2120— 1350— 6720—	3250— 2120— 1200— 6570—	3250— 2120— 1100— 6470—	3250— 2120— 1000— 6370—	3250— 2120— 850— 6220—	3250— 2120— 750— 6120—	3250— 2120— 50— 5670—	3250— 2120— 100— 5420—	3250— 2120— — 5370—	3250— 2120— 100— 5470—	3250— 2120— — 5370—	3250— 2120— — 5370—	
III./2	3000— 1720— 1350— 6070—	3000— 1720— 1100— 5920—	3000— 1720— 1000— 5820—	3000— 1720— 1000— 5720—	3000— 1720— 850— 5570—	3000— 1720— 750— 5470—	3000— 1720— 400— 5120—	3000— 1720— 150— 4870—	3000— 1720— 50— 4770—	3000— 1720— — 4940—	3000— 1720— — 4720—	3000— 1720— — 4720—	
IV./1	2350— 1320— 1300— 4970—	2350— 1320— 1050— 4820—	2350— 1320— 1050— 4720—	2350— 1320— 1000— 4570—	2350— 1320— 850— 4520—	2350— 1320— 750— 4420—	2350— 1320— 500— 4170—	2350— 1320— 250— 3920—	2350— 1320— 150— 3820—	2350— 1320— 340— 4010—	2350— 1320— 100— 3770—	2350— 1320— — 3670—	
IV./2	1750— 920— 1300— 3970—	1750— 920— 1150— 3820—	1750— 920— 1150— 3720—	1750— 920— 1050— 3670—	1750— 920— 850— 3520—	1750— 920— 750— 3420—	1750— 920— 600— 3270—	1750— 920— 350— 3020—	1750— 920— 250— 2920—	1750— 920— 460— 3130—	1750— 920— 220— 2890—	1750— 920— — 2790—	
V.	1450— 800— 1250— 3500—	1450— 800— 1100— 3350—	1450— 800— 1000— 3250—	1450— 800— 1000— 3250—	1450— 800— 850— 3100—	1450— 800— 750— 3000—	1450— 800— 650— 2900—	1450— 800— 400— 2650—	1450— 800— 300— 2550—	1450— 800— 520— 2770—	1450— 800— 280— 2530—	1450— 800— 180— 2430—	
VI.	1150— 650— 1200— 3000—	1150— 650— 1050— 2850—	1150— 650— 950— 2750—	1150— 650— 1000— 2800—	1150— 650— 850— 2650—	1150— 650— 750— 2550—	1150— 650— 700— 2500—	1150— 650— 450— 2250—	1150— 650— 350— 2150—	1150— 650— 580— 2380—	1150— 650— 340— 2140—	1150— 650— 240— 2040—	
VII.	910— 500— 1150— 2560—	910— 500— 1000— 2410—	910— 500— 900— 2310—	910— 500— 1000— 2410—	910— 500— 850— 2260—	910— 500— 750— 2160—	910— 500— 750— 2160—	910— 500— 500— 1910—	910— 500— 400— 1810—	910— 500— 640— 2050—	910— 500— 400— 1810—	910— 500— 290— 1700—	
VIII.	730— 400— 1100— 2230—	730— 400— 950— 2080—	730— 400— 950— 1980—	730— 400— 975— 2105—	730— 400— 825— 1955—	730— 400— 725— 1855—	730— 400— 775— 1905—	730— 400— 525— 1655—	730— 400— 425— 1555—	730— 400— 680— 1810—	730— 400— 440— 1570—	730— 400— 340— 1470—	
IX.	575— 300— 1050— 1925—	575— 300— 900— 1775—	575— 300— 800— 1675—	575— 300— 950— 1825—	575— 300— 800— 1675—	575— 300— 700— 1575—	575— 300— 775— 1650—	575— 300— 525— 1400—	575— 300— 425— 1300—	575— 300— 680— 1555—	575— 300— 440— 1315—	575— 300— 340— 1215—	
X.	475— 200— 1000— 1675—	475— 200— 850— 1525—	475— 200— 750— 1425—	475— 200— 925— 1600—	475— 200— 775— 1450—	475— 200— 675— 1350—	475— 200— 775— 1450—	475— 200— 525— 1200—	475— 200— 425— 1100—	475— 200— 680— 1355—	475— 200— 440— 1115—	475— 200— 340— 1015—	
Priloga VIII.	1800—	1650—	1550—	1700—	1550—	1450—	1525—	1275—	1175—	1464—	1211.25	1104.50	
IX.	1550—	1400—	1300—	1470—	1320—	1220—	1320—	1070—	970—	1267.20	1016.50	911.80	
X.	1400—	1250—	1200—	1330—	1180—	1130—	1205—	955—	905—	1156.80	907.25	850.70	
Zvaničniki	I.	600— 925— 1525—	600— 800— 1400—	600— 750— 1350—	600— 855— 1455—	600— 730— 1330—	600— 680— 1280—	600— 760— 1360—	600— 560— 1160—	600— 510— 1110—	600— 680— 1280—	600— 490— 1090—	600— 450— 1050—
	II.	440— 900— 1340—	440— 775— 1215—	440— 725— 1165—	440— 840— 1280—	440— 715— 1155—	440— 665— 1105—	440— 760— 1200—	440— 560— 1000—	440— 510— 950—	440— 680— 1120—	440— 490— 930—	440— 440— 920—
	III.	280— 875— 1155—	280— 750— 1030—	280— 700— 980—	280— 825— 1125—	280— 700— 980—	280— 650— 930—	280— 760— 1040—	280— 560— 840—	280— 510— 790—	280— 680— 960—	280— 490— 770—	280— 450— 730—
Služitelji	I.	425— 700— 1125—	425— 650— 1075—	425— 625— 1050—	425— 625— 1075—	425— 600— 1025—	425— 575— 1000—	425— 585— 1010—	425— 485— 910—	425— 460— 885—	425— 520— 945—	425— 430— 855—	425— 410— 835—
	II.	245— 675— 920—	245— 625— 870—	245— 600— 845—	245— 635— 880—	245— 585— 830—	245— 565— 805—	245— 585— 830—	245— 485— 730—	245— 460— 705—	245— 520— 765—	245— 430— 675—	245— 410— 655—

\* V razpredelnici pomeni prvo število plačo, drugo položajno, a tretje draginjsko doklado, pod črto je skupni znesek dohodkov.

Prejemke po prednji tabeli so uživali v času od 1. IV. 1931. do 1. IV. 1932. vsi uradniki razen z drž. uradniki poročene uradnice; te so prejemale le 1/2 drag. doklade, če so službovale z možem v istem kraju, mož pa

je prejemal v tem primeru rodbinsko doklado za ženo (Din 150.—).

Do 1. IV. 1932. so prejemali poročeni uradniki poleg v tabeli označenih prejemkov še rodb. draginjsko doklado za otroke in že-

no t. j. po Din 150.— mesečno. — S 1. IV. 1932. se je ta doklada znižala na mesečnih Din 140.—.

V času od 1. IV. 1932. do 30. IV. 1934. so prejemale z drž. uradniki poročene uradnice polno osebno draginjsko doklado, tudi če so službovale z možem v istem kraju.

Z uredbo ministrstva financ št. 14.312/I z dne 11. IV. 1934. so se osebne draginjske doklade poročenih uradnic ponovno znižale (s 1. V. 1934.) in to če živita z možem v istem kraju:

1. za ves znesek, če je bil mož v I.—VI. položajni skupini, ali če je imel kakršenkoli dohodek nad Din 2500.—;

2. za 75%, če je bil mož v VII.—IX. položajni skupini, ali je imel od 1600—2500 Din dohodka;

3. za 50%, če je bil mož v X. položajni skupini, ali imel od 1100—1600 Din dohodka;

4. za 30%, če je bil mož zvanik ali služitelj, ali imel manj ko 1100 Din dohodka.

Z isto uredbo so se znižale s 1. V. 1934. osebne draginjske doklade za 50% samskim uslužbencem, če so živeli v skupnem gospodinjstvu s starši, ki so bili v katerikoli javni službi ali v pokoju, odnosno če so imeli nad Din 1500.— dohodka od imovine.

Po uredbi min. financ z dne 11. IV. 1934., št. 14.311/I, so se znižali prejemki tudi urad. pripravnikom (-cam) za 40, 30 odnosno 20% po določilih uredbe in to s 1. V. 1934.

Z uredbo min. financ št. 18.250/I z dne 2. V. 1935. je bila uredba št. 14.311/I, 1934 izpremenjena in velja od 1. VI. 1935. le za poročene uslužbenke, ki žive z možem v istem kraju.

Po čl. 4. uredbe št. 37.500/I z dne 19. IX. 1935. nimajo pravice do osebne doklade poročene drž. uslužbenke, če stanujejo z možem v istem kraju. To ne velja, če so pristojno ločene ali če žive narazen zaradi zakonskih razprtij.

Z novo uredbo se ureja doklada poročene drž. uslužbenk in za otroke tako-le:

1. poročena drž. uslužbenka, ki stanuje z možem v istem kraju, ima pravico do osebne doklade, če ne znaša možev mesečni brutto dohodek več ko Din 500.—; če pa znaša možev brutto dohodek več ko Din 500. mesečno, se zniža osebna doklada žene za toliko, kolikor znaša polovica tiste vsote, ki ostane, po odbitku Din 500.— moževega brutto dohodka.

## Lep uspeh JUU

Državni svet o pritožbah učiteljstva odpuščena zaradi nepoloženega praktičnega izpita

Historijat tega vprašanja je znan našemu učiteljstvu. Opuščeni je bilo približno 600 učiteljev(ic), zaradi tega ker niso pravočasno polagali učiteljskega praktičnega izpita. Izvršni odbor JUU je stal na stališču, da odpustitve niso zakonito osnovane in je poslal posebno predstavko gospodom ministrom, poslancem in senatorjem z namenom, da bi prišla v finančni zakon uredba, po kateri bi omenjeni učitelji imeli pravico ostati v službi in naknadno polagati izpit. S tem se pa ni uspelo. Tedaj je izvršni odbor JUU podal splošna navodila potom »Narodne Prosvete« kako naj se omenjeni učitelji pritožijo na državni svet. — Iz naslednjega odloka je razvidno, da je državni svet osvojil naše stališče in vsi odpuščeni učitelji morajo biti ponovno sprejeti v službo.

Državni svet je na zadnji seji reševal pritožbo učiteljev in učiteljic, ki so bili z odlokom min. prosvete meseca julija t. l. odpuščeni iz državne službe zaradi tega ker niso v zakonitem roku 5 let položili strokovnega učiteljskega praktičnega izpita. (Opuščeni je bilo skoro 600 učiteljev in učiteljic.)

V rešitvi njihove prošnje se je postavil državni svet na stališče:

1. Da se rok 5 let za polaganje praktičnega učiteljskega izpita računa od 9. dec. 1929 leta, ko je stopil v veljavo novi zakon o narodnih šolah. S tem zakonom je bil določen najdaljši rok za polaganje državnega izpita v 4 letih, a je medtem z zakonom o uradnikih 1931 podaljšan, vsled česar se ves čas državne službe pred 9. dec. 1929 sploh ne jemlje v poštev za ocenjevanje roka pripravniške službe pri učiteljih in profesorjih. Zaradi tega je državni svet razveljavil vse odloke ministrstva prosvete, v katerih se v rok 5 let računa tudi čas pred 9. dec. 1929.

## Preosnova šolskega oblikovanja učiteljev\*

Naj pomnožim glasove o preosnovi šolskega oblikovanja učiteljev še z nekaterimi svojimi mislimi. Priznati moram, da se nima povsem jasna pogleda na to svar in da se bo moje gledanje še razvijalo, mogoče tudi izpremenilo. Vendar bi rad podal vsaj nekatere načelne poglede, do katerih sem prišel ob čitanju dosedanjih predlogov, ob lastnem razmišljanju o tej zadevi in ob razgovoru o nekem predlogu, ki bo šel kmalu v Beograd.

Najprej se mi zdi važno, da ločimo pri preosnovanju oblikovanja učiteljev zunanjo in notranjo preosnovo. Doslej smo večinoma govorili o zunanji reformi in nam je šlo za vprašanje šol, na katerih naj se začne in nadaljuje učiteljevo oblikovanje. In vendar smo vsi prepričani, da tudi z novim šolanjem bodočega učitelja ne bomo zadovoljni, če bo na šolah samih ostalo vse tako kot doslej. Kajti predvsem gre za preosnovo duha in dela na kakršnikoli šoli za učitelje in iz take duhovne

## Zaradi znižanja Vaših plač

si preskrbite vse manufakturno blago za Vas in Vašo družino le v specialni trgovini

## A. ŽLENDER

LJUBLJANA — MESTNI TRG 22

ker boste kupili najugodnejše zaradi skrajno nizkih cen.

Primeri:

I. Uradnica VII. skupine v I. drag. razredu ima 640 Din. Poročena je s privatnim uradnikom, ki ima plačo mesečnih 1400 Din. Njena osebna doklada se zniža za (1400 Din - 500 Din) : 2 = 450 Din in bo prejela osebno doklado 190 Din.

II. Druga uradnica IX. skupine v III. draginjskem razredu ima Din 340.— osebne doklade. Poročena je z uradnikom X. skupine, istotam, z brutto plačo Din 1015.—. Polovica ostanka po odbitku 500 Din znaša Din 257.50. Za ta znesek se zniža poročeni uradnici osebna doklada in dobi torej izplačanih Din 82.50 kot osebno doklado. Ta odredba ne velja, če stanujeta mož in žena v raznih krajih in če je žena pristojno ločena, ali če živi narazen od moža zaradi zakonskih sporov.

2. Rodbinska doklada pripada za vsakega otroka, rojenega v zakonitem zakonu ali poročjenega in znaša na mesec

v drag. razredu:

I. 130